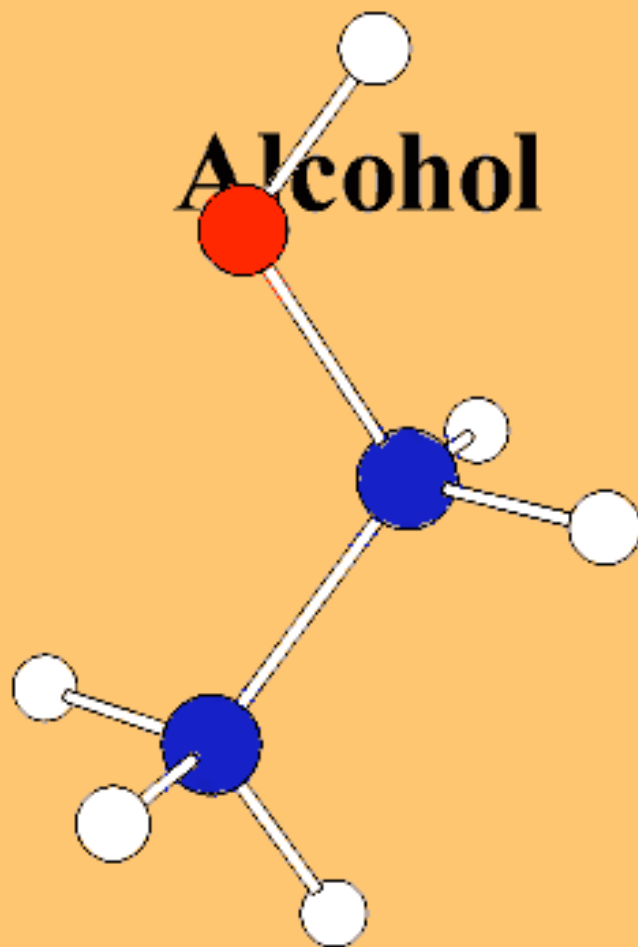

Ola Blomqvist, med dr, spec psykiatri

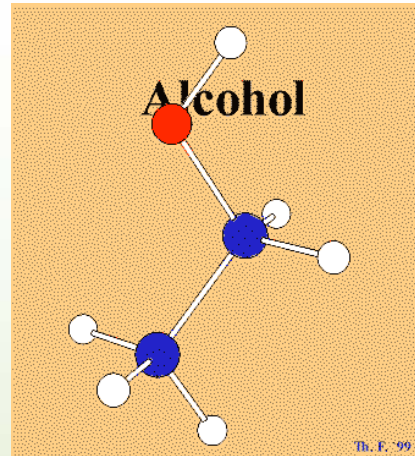

**Farmakologisk behandling av
alkoholberoende**

Alcohol

Th. F. '99

ALKOHOLBEROENDE EN UNDERBEHANDLAD FOLKSJUKDOM

5% av den vuxna befolkningen har
missbruk/beroende av alkohol

Standardglas

---

alla glas innehåller 12 g 100% alkohol

33 cl starköl

50 cl folköl

4 cl starksprit

15 cl vin

8 cl starkvin

Bra tumregel: Levern bryter ner $\frac{1}{2}$ glas i timmen

RISKBRUK

33 cl starköl

45 cl folköl

15 cl vin

8 cl starkvin

4 cl starksprit

Mängd per vecka

kvinnor: upp till 9 glas
män: upp till 14 glas

kvinnor: 10-25 glas
män: 15-35 glas

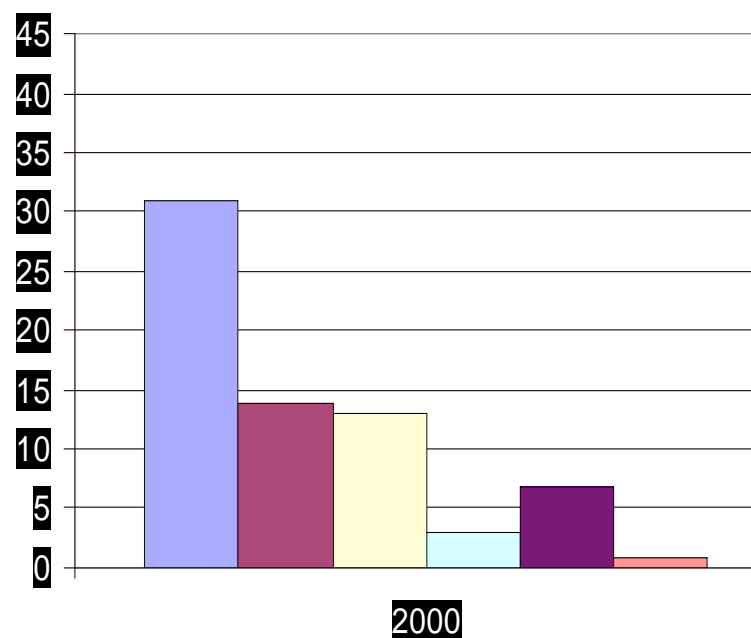
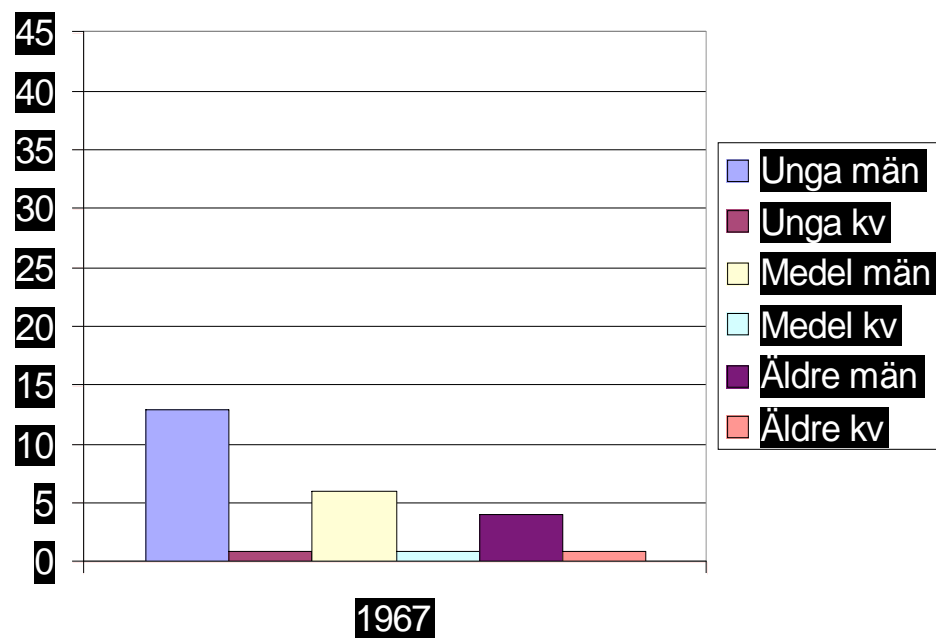
kvinnor: mer än 25 glas
män: mer än 35 glas

LÅG RISK

ÖKANDE RISK

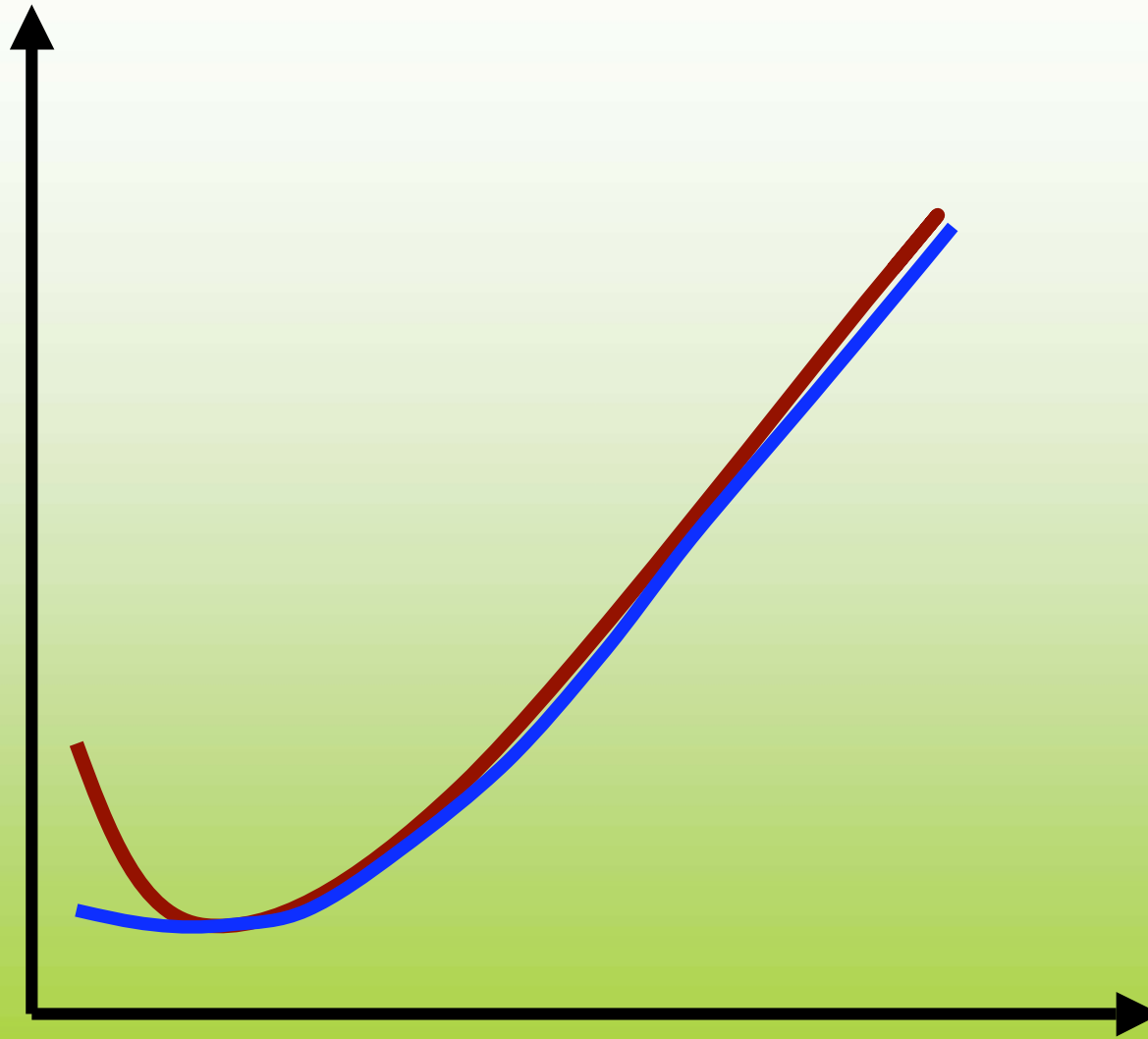
SKADLIG NIVÅ

UTVECKLINGEN AV BERUSNINGSDRICKANDET I SVERIGE

”Hur ofta dricker du sex burkar starköl, en halv flaska starksprit eller en flaska vin vid ett och samma tillfälle”: andel som svarar 2 ggr per månad eller oftare

Dödlighet

0 1 2 3 4 5 6 ..... Drinkar/dag

MEDICINSKA KONSEKVENSER

- olyckor och våld
- hjärt- och kärlsjukdomar
- leverskador
- mag- tarmsjukdomar
- psykiska störningar
- hormonella förändringar
- fosterskador
- infektioner

EKONOMISKA KONSEKVENSER

Kostar Sverige

165 miljarder kr per år

(Anders Johnson, nationalekonom)

ALKOHOLBEROENDE ENLIGT DSM-IV

Tre av följande kriterier:

1. Toleransutveckling. Man måste dricka mer alkohol för att bli lika berusad som tidigare.
2. Abstinensbesvär när man slutar dricka. Dagen efter att man har druckit kanske man måste ta en återställare för att må bra igen.
3. Man dricker mer alkohol eller dricker under längre tid än vad man hade tänkt.
4. Man har gjort flera misslyckade försök att begränsa drickandet.
5. Man ägnar mycket tid åt att få tag på och dricka alkohol, och åt att återhämta sig efter att man har druckit.
6. Man struntar i viktiga aktiviteter i yrket eller på fritiden på grund av drickandet.
7. Man fortsätter att dricka trots att man har både kroppsliga och psykiska besvär som återkommer.

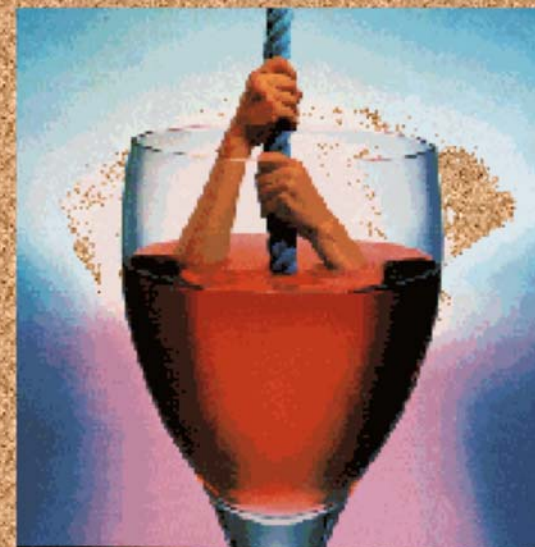
HUR SKA MAN BEHANDLA ALKOHOLBEROENDE?

- Behandling av alkohol- och narkotikaproblem.
Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU)
Nr 156, 2001.
- Socialstyrelsens nationella riktlinjer för behandling av
missbruks- och beroendevård
Artikelnummer: 2007-102-1
ISBN: 978-91-8548 2- 90-0)
- Läkemedelsverkets rekommendation för
läkemedelsbehandling av alkoholberoende
(Nr 1, Jan 2007)

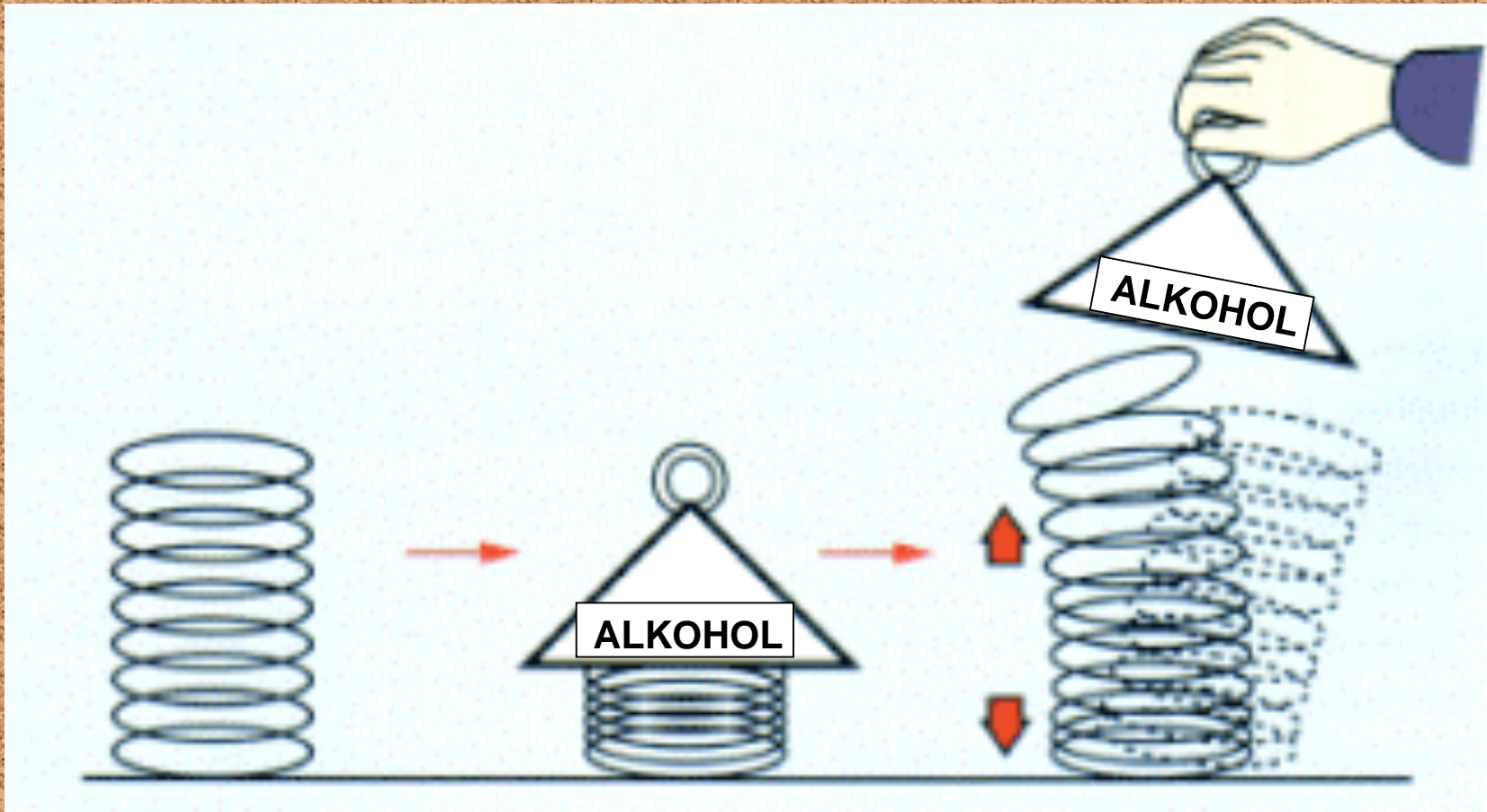
BEHANDLINGSREKOMMENDATION

- Mediciner i kombination med psykosocial behandling
- Medicinska råd och stöd är tillräcklig ”icke-farmakologisk” behandling
- Antabus® (disulfiram)
- Revia® (naltrexon)
- Campral® (akamprosat)
- De två nyare medicinerna används för lite, har god säkerhetsprofil, begränsade biverkningar och är inte beroendeframkallande

Campral/acamprosat

Campral® (acamprosat) Enterotablett 333 mg

Kontraindikationer:

s-krea > 120 µmol/l

Överkänslighet mot acamprosat eller hjälpämne

Dosering:

≥ 60 kg; 2 x 3 (eller 3 x 2)

< 60 kg; 2 + 1 + 1 (eller 2 x 2)

Amning:

Kategori B:1

Graviditet:

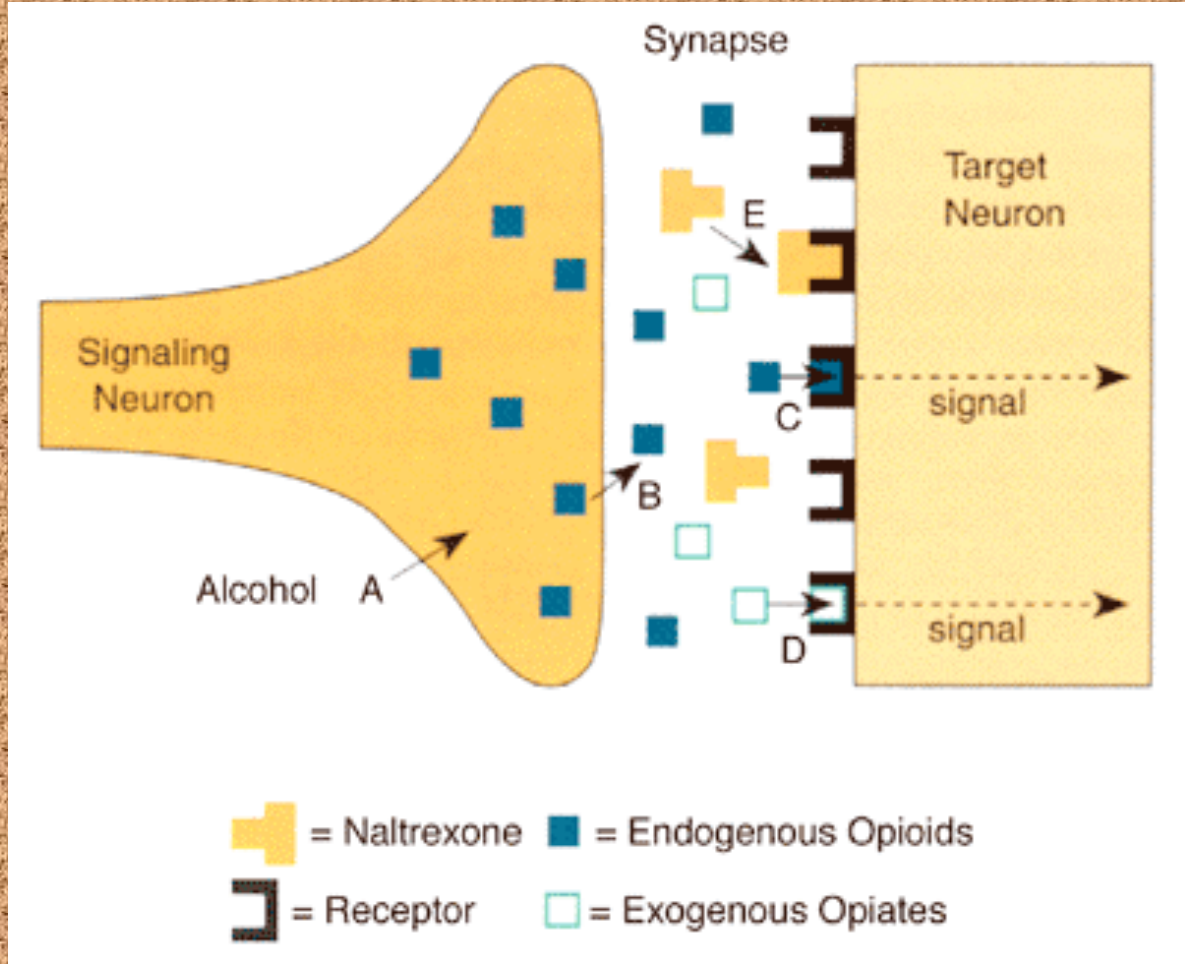
Grupp IVb

Biverkningar:

Diarré, illamående, klåda, sexuella biverkningar

Revia® (naltrexon) Tablett 50 mg

Kontraindikationer:

Akut hepatit, gravt nedsatt lever- eller njurfunktion

Opioidbehandling, opioidberoende (Narcantiprovokation)

Överkänslighet mot naltrexon eller hjälpämne

Dosering:

1x1

Amning:

Kategori B:3

Graviditet:

Grupp IVa

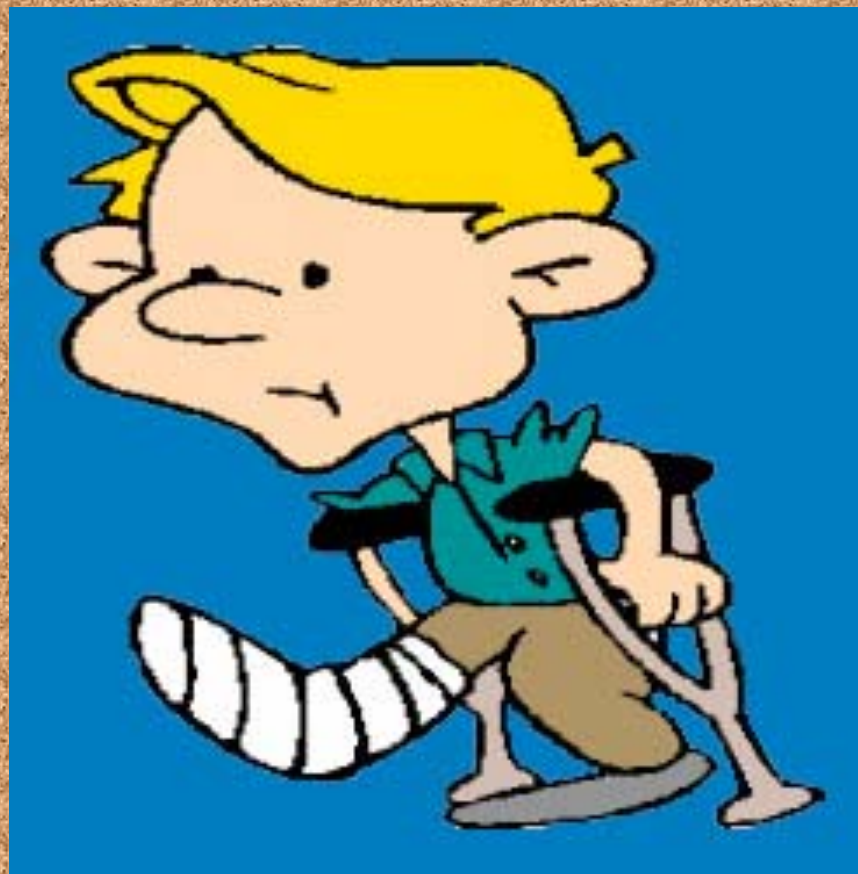
Biverkningar:

Huvudvärk, trötthet, mag-tarm, psykiska, rinnande näsa m.m.

UTREDNING OCH BEHANDLING PÅ VÅRDCENTRAL

- Icke konfrontativt förhållningsätt, motiverande samtal, alcohol use disorder inventory (AUDIT)
- Provtagning (CDT, gamma-GT, ALAT, MCV).
- Medicinering (Revia®, Campral®, Antabus®)
- Råd och stöd
- (återfallsprevention, färdighetsträning).

Medicin – en krycka

AUDIT

Här är ett antal frågor om Dina alkoholvanor

Vi är tacksamma om Du besvarar dem så noggrant och ärligt som möjligt genom att markera det alternativ som gäller för Dig.

Med ett "glas" menas:

 50 cl folköl
  33 cl starköl
  1 glas rött el vitt vin
  1 litet glas starkvin
  4 cl sprit, t. ex. whisky

Hur gammal är du?	<input type="text"/> år	Man ☐	Kvinna ☐		
1. Hur ofta dricker Du alkohol?	Aldrig ☐	1 gång i månaden eller mer sällan ☐	2-4 gånger i månaden ☐	2-3 gånger i veckan ☐	4 gånger/vecka eller mer ☐
2. Hur många "glas" (se exempel) Dricker Du en typisk dag då Du dricker alkohol?	1 - 2 ☐	3 - 4 ☐	5 - 6 ☐	7 - 9 ☐	10 eller fler ☐
3. Hur ofta dricker Du sex sådana "glas" eller mer vid samma tillfälle?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
4. Hur ofta under det senaste året har Du inte kunnat sluta dricka sedan Du börjat?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
5. Hur ofta under det senaste året har Du låtit bli att göra något som Du borde för att Du drack?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
6. Hur ofta under senaste året har Du behövt en "drink" på morgonen efter mycket drickande dagen innan?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
7. Hur ofta under det senaste året har Du haft skuld-känslor eller samvetsförelser på grund av Ditt drickande?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
8. Hur ofta under det senaste året har Du druckit så att Du dagen efter inte kommit ihåg vad Du sagt eller gjort?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
9. Har Du eller någon annan blivit skadad på grund av Ditt drickande?	Nej ☐	Ja, men inte under det senaste året ☐	Ja, under det senaste året ☐		
10. Har en släkting eller vän, en läkare (eller någon annan inom sjukvården) oroat sig över Ditt drickande eller antytt att Du borde minska på det?	Nej ☐	Ja, men inte under det senaste året ☐	Ja, under det senaste året ☐		

Översatt och bearbetat av prof. Hans Begman, Karolinska Institutet, Stockholm

Har Du besvarat alla frågor? - Tack för Din medverkan!

<http://www.beroendecentrum.com/pages/topmenu/formular/audit.pdf>

Forts:

- Alkonacka
- Uppföljning med Provtagning, AUDIT m.m.
- Finns psykisk samsjuklighet?
- ”Verktygslådan” från Merck 08-545 669 78
bjarne.hanson@merck.de